

Ir. Teus van der Plaats, IVENT Research en Innovatie Centrum

Het is een eer voor mij om voor het blad Intercom een column te mogen schrijven. Ik lees dit blad al vele jaren en heb hier ook in het verleden al meerdere keren mijn medewerking aan gegeven. Mijn vorige lijfblad: In Touch, het blad van de IV en ICT community binnen Defensie, is vanwege bezuiniging ter ziele. De vraag werd gesteld of dat tevens betekende, dat ik geen column meer zou schrijven. Ik schrijf al columns vanaf 1992 toen in het voormalige agentschap DCC het blad Router werd opgericht. Dit was een blad bedoeld voor de communicatie tussen het toenmalige DCC met de klanten binnen en later ook buiten Defensie. Ik ben de redactie van het VOV-blad dan ook dankbaar, dat men heel snel besloot mij de mogelijkheid te geven elk nummer een pagina te vullen met een column, waarbij het wel de bedoeling is om qua onderwerpen in de verbindingshoek en of ICT-hoek te blijven.

IR. TEUS VAN DER PLAATS

Even voorstellen, ik ben Teus van der Plaats, al meer dan 30 jaar werkzaam in de ICT bij Defensie. Van origine ben ik afgestudeerd aan de TU Delft op het onderwerp propagatie van radiogolven, hetgeen nog steeds een heel interessant onderwerp is. In mijn afstudeeronderzoek kwam ik in aanraking met de computer en de taal Fortran, waarmee gemakkelijk wiskundige berekeningen gemaakt konden worden en zo kwam ik ook in contact met het op de TU Delft geïnstalleerde IBM mainframe (de 370/158) met een capaciteit die veel kleiner was, dan de PC waarop ik nu deze column typ. Toch intrigeerde de computer mij enorm en heb ik vervolgens besloten mijn loopbaan in de ICT voort te zetten met een sterke link naar de communicatie en netwerkkant. Dat deed mij belanden bij oliemaatschappij Chevron, waar ik vrij snel in de ICT communicatie afdeling belast werd met het dataverkeer tussen San Francisco en Den Haag. Na daar ongeveer 2,5 jaar met veel plezier gewerkt te hebben, werd ik overgeplaatst naar Engeland en daar voelde mijn vrouw en ik niet veel voor. Ik besloot daarom uit te kijken naar een bedrijf dat in Nederland bleef en ook uitdagend werk had en dat werd Defensie. Op dit moment ben ik hoofd van het IVENT/RIC (Research en Innovatie Centrum), waar we ons bezig houden met het bedenken van nieuwe architecturen en de laatste tijd vooral gefocust zijn op het bedenken van goedkopere oplossingen voor bestaande of nieuwe ICT-diensten, waarbij de gebruiker iets minder, dezelfde of soms zelfs meer service ontvangt. Elke dag zijn er weer nieuwe ICT-ontwikkelingen en ik volg deze bijna 24 uur per dag met mijn medewerkers. Als we zien dat er iets nuttigs (goedkope) bij is voor Defensie gaan we kijken of zoiets kan worden toegepast door middel van een proef of een pilot. Uiteraard gaat alles in nauw overleg met de defensiebeleidsmakers en worden ook op hun verzoek dingen uitgezocht. Op dit moment is de Telestick het belangrijkste besparingsproject, waarover ik dan ook kort iets zal vertellen.

DE TELESTICK

De telestick is ontwikkeld, omdat de bestaande dienstverlening veel te duur zou worden als dat voor iedereen bij Defensie toegestaan zou moeten worden (meer dan 30 M€ per jaar). Er moest iets komen dat enerzijds veilig was en anderzijds weinig geld mocht kosten. Het doel van de telestick is vanaf een niet defensielocatie flexibel werken mogelijk te maken. Het resultaat is na vele discussies een goedkope (bootable) USB stick geworden, die samen met een opvouwbare USB smartcard reader en de standaard PKI defensiepas de ingrediënten vormen van de oplossing. Op iedere PC die gebaseerd is op de Intel/AMD processor technologie is het Open Source operating system Ubuntu te laden. Dit OS wordt, via

de MULAN PC, versijferd weggeschreven op de USB stick. Nadat Ubuntu op een willekeurige PC is opgestart, tracht de computer een verbinding te maken met het defensienetwerk via het pakket Open VPN, wat een Open Source product is. De versleuteling van de data geschiedt met het AES encryptie algoritme en de bestaande defensie PKI infrastructuur. Op dit moment zijn er ruim 500 pilotgebruikers en dit wordt met toestemming van de BA (Beveiligings Autoriteit) binnen enkele maanden opgeschaald naar 4.000 gebruikers. Op dat moment verwachten we de meeste kinderziekten uit het systeem te hebben gehaald, zodat we de te ontwikkelen dienst in productie kunnen nemen. In principe kan vanaf elke plek ter wereld, mits er een PC aanwezig is die

gekoppeld is aan het internet, een Departementaal Vertrouwelijke verbinding opgezet worden met het defensienetwerk.

Bot Nets, virussen, malware etc. heeft allemaal geen invloed op de oplossing, omdat er een eigen OS wordt geladen en de harde schijf niet gebruikt wordt. Er blijft ook na gebruik geen enkele informatie achter op de PC. Ook WiFi en UMTS worden ondersteund. Deze oplossing maakt het voor defensiemedewerkers mogelijk tegen zeer geringe kosten veilig te werken vanaf niet-defensielocaties. Bijvoorbeeld op de werkplek (ook de laptop) van een ander, thuis of in het buitenland. De verwachting is, dat op termijn iedere defensiemedewerker standaard naast de smartcard ook een telectick krijgt. De medewerker kan vanuit huis of een andere locatie een toenemend aantal selfservice activiteiten verrichten. Het streven is, dat 80 % van de applicaties beschikbaar komt. Gezien het smalle bandbreedte gebruik van de Telectick (30 tot 50 KB/sec) is ook meer operationeel gebruik mogelijk, hoewel de vertraging bij satcom al snel hinder veroorzaakt. Dit is één voorbeeld van de projecten bij het RIC, waarbij de ICT kosten verlaagd worden terwijl de mogelijkheden groter worden. Op onze website op Intranet <http://telectick.mindef.nl> tabblad ondersteuning, kunt in detail lezen hoe een en ander werkt.

